ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ

ବନାମ

ବଂଶୀଧର ସିଂହ

ଡିସେମ୍ବର 5, 1995

[ଏନ୍. ପି. ସିଂହ ଏବଂ ଫୈଜାନ ଉଦ୍ଦୀନ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1973 - ଧାରା 397 - ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ରଦ୍ଦ - ପରିସର - ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀନାମାର ସତ୍ୟତା - ଆଇ.ପି.ସି. ଧାରା - 302 ।

ମୃତକ ଯିଏକି 80 ପ୍ରତିଶତ ପୋଡ଼ି ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା କରୁଥିବା ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀନାମାରେ ଏବଂ ରୋଗୀ ଶଯ୍ୟା ଟିକଟରେ ସେ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଅଭିଲିଖିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଯିଏ ତାଙ୍କ ଭିଣୋଇ ତାଙ୍କ ଉପରେ କିରୋସିନି ତେଲ ଢାଳି ତାଙ୍କୁ ଜାଳି ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପୁଅଙ୍କ ଠାରୁ ଏକ ଲିଖିତ ଏଫ.ଆଇ.ଆର. ଆଧାରରେ ପୋଲିସ ମୃତକଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ଉଦ୍ୟମର ଏକ ମାମଲା ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଥିଲେ । ମୃତକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମାମଲାଟି ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି ବୋଲି ଘୋଷଣା କରି ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସିଆର.ପି.ସି.ର ଧାରା 161 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଲିଖିତ ହୋଇଥିବା ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଏବଂ ଜଣେ ଡାକ୍ତରଖାନା ପରିଚାରକଙ୍କ ବିବୃତ୍ତି ଆଧାରରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ *ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ* ମାମଲା ଭାବରେ ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଅପରାଧକୁ ସଜ୍ଞାନକୁ ନେଇଥିଲେ । ଏହାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ: (a) ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ସୂଚିତ କରିନଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ କିରୋସିନି ତେଲ ଢାଳି ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । (b) ଡାକ୍ତରଖାନା ପରିଚାରକଙ୍କ ବିବୃତି ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ ଯେ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ କରାଯାଇଥିଲା । (c) ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର ଶ୍ୱଶୁର, ପତ୍ନୀ ଏବଂ ବୋହୂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତ୍ତିରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଘଟଣା ଘଟିବା ସମୟରେ ମୃତକ ମାନସିକ ଭାବେ ଅସୁସ୍ଥ ଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ,

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି:

1. ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ନଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧକୁ ସଜ୍ଞାନକୁ ନେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା । ଅପରପକ୍ଷରେ ଏହା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ଯେଉଁଠାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆରୋପିତ ଅପରାଧ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ସଜ୍ଞାନକୁ ନେବା ଉଚିତ ଏବଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଏପରି କରିବାରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ ।

2. ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ତାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଡାକ୍ତରଖାନା ପରିଚାରକ ତାଙ୍କ ମାମଲା ଡାଇରୀ ବିବୃତିରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ପୀଡିତ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ଭିଣୋଇଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଉପରେ କିରୋସିନ୍ ତେଲ ନ ପକାଇବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ କାରଣ ସେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ, ଡାକ୍ତରଖାନା ପରିଚାରକ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ପୀଡ଼ିତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ନ ଦର୍ଶାଇବା ଭଳି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏକ ଭୁଲ୍ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବୋଲି ମନେହୁଏ ।

3. ଅଭିଯୁକ୍ତର ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀନାମାର ସତ୍ୟତା, ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଏବଂ ସତ୍ୟତା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଭିଲିଖିତ କରାଯିବା ପରେ ହିଁ ପରୀକ୍ଷିତ ହେବ ଏବଂ ଯଦି ଏପରି ପ୍ରମାଣର ଉପଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି ଯେ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସତ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଜଡିତ, ତେବେ ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରମାଣର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ କାରଣ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କେବଳ ଏହିପରି ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି ଯେ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀରେ କୌଣସି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଦୁର୍ବଳତା ରହିଛି, ତେବେ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାକୁ ବାଧ ହୁଅନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରରେ ଏହାର ସତ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ।

4. ଆରୋପିତ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀନାମାର ବିଶ୍ୱସନୀୟତାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିବୃତ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାରକୁ ନେଇଥିଲେ । ବିଚାର ସମୟରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପକ୍ଷରେ ଏପରି ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିବୃତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି କହିଥିଲେ ଯେ, ତଦନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହିଁ ମୃତକ ଜଣେ ବିକୃତ ମସ୍ତିଷ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ଯାହାର ପ୍ରମାଣ ବିଚାର ସମୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଲିଖିତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ ମୃତକ ଜଣେ ବିକୃତ ମସ୍ତିଷ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ତେଣୁ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭଜନଲାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1992] 1 Supl. SCC 336, ଉଲ୍ଲେଖିତ

ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1600/1995 ।

Crl. R. No. 271 of 1993 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତା 28.7.94 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ରାୟ, ମହାଧିବକ୍ତା, ଓଡ଼ିଶା, ପି. ଏନ୍. ମିଶ୍ର, ଏ. କେ. ପଣ୍ଡା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ କେ. ଏସ୍. ଭାଟି, ଏ. କେ. ସିଂହ, ଏଚ୍. ଜି. ପି. ଖଟ୍ଟର୍ ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ କୁସୁମ ଶର୍ମା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ଫୈଜାନ ଉଦ୍ଦୀନ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1. ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

2. ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆବେଦନ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 28 ଜୁଲାଇ, 1994 ରେ ଅପରାଧିକ ପୁନରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 271/1993 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଏକ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଅପରାଧିକ ସଜ୍ଞାନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଉପ ପ୍ରଭାଗୀୟ ନ୍ୟାୟିକ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ, ଉଦଳାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 15 ଏପ୍ରିଲ, 1993 ରେ ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଛନ୍ତି ।

3. ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଡିସେମ୍ବର 8,1992 ତାରିଖରେ ସକାଳ ପ୍ରାୟ 4ଟା ବେଳେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିବା ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ନାୟକ, ଯିଏକି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଭିଣୋଇ, ପତ୍ନୀଙ୍କ ଭାଇ, ଯାହାଙ୍କୁ ଉପଖଣ୍ଡ ଡାକ୍ତରଖାନା ଉଦଳାରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ତାଙ୍କ ଶରୀରର 80 ପ୍ରତିଶତ ଜଳି ଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଡାକ୍ତରଖାନାର ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ବିଶେଷଜ୍ଞ ଡାକ୍ତର ପି.କେ. ସାହୁ ପୀଡ଼ିତଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଗୁରୁତର ଥିବା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଡକ୍ଟର ସାହୁ ପ୍ରଥମେ ରୋଗୀ ଶଯ୍ୟା ଟିକେଟରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ରେକର୍ଡ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ପୀଡିତ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଭିଣୋଇ ବଂଶୀଧର ସିଂ (ଏଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତା) ତାଙ୍କ ଉପରେ କିରୋସିନି ତେଲ ଢାଳି ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଏହାପରେ ରୋଗୀକୁ ସାରିପାକାସ୍ଥିତ ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ଡାକ୍ତର ଉଦଳା ଥାନା ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଲିଖିତ ଭାବେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ସେହିଦିନ ପୀଡିତ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ଆସିଥିଲେ ।

4. ଶ୍ରୀ ଏସ୍. ଏଲ୍. ବେହେରା, ଉଦଳା ପୋଲିସ ଥାନା ଅଧିକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତା ପୁଅଙ୍କ ଠାରୁ ଏକ ଲିଖିତ ଏଫ.ଆଇ.ଆର. ରଖିଥିଲେ, ଯାହା ଆଧାରରେ ଆଇ.ପି.ସି.ର ଧାରା 309 ଅନୁଯାୟୀ ପୀଡ଼ିତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା ଉଦ୍ୟମ ମାମଲା 102/1992 ପଞ୍ଜୀକୃତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୀଡ଼ିତ ପୋଡ଼ି ହୋଇ ପ୍ରାଣ ହରାଇବା ପରେ ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀ ମାମଲାର ସମାପ୍ତି ଘୋଷଣା କରି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

5. ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ, ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଏବଂ ଧାରା 161, ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା ଅଧୀନରେ ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା ଜଣେ ବାଦଲ ମୁଖୀଙ୍କ ବିବୃତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ, ବିଦ୍ୱାନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ବିରୋଧରେ ଆଇପିସି ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ *ପ୍ରାଥମିକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମାମଲା* ରହିଛି ଏବଂ ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧକୁ ସଜ୍ଞାନକୁ ନେଇ, 1993 ଏପ୍ରିଲ 13 ରେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସମନ ଜାରି କରିବା ଏବଂ 1993 ଏପ୍ରିଲ 30 ରେ ଉପସ୍ଥିତି ହେବା ପାଇଁ ଅଣ - ଜାମିନଯୋଗ୍ୟ ଗିରଫ ପରୱାନା ଜାରି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଜ୍ଞ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ପାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଯେ ବିଜ୍ଞ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ରଦ୍ଦ କରାଯାଉ ଏହି କାରଣରୁ ଯେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଏତେ ଗୁରୁତର ଥିଲା ଯେ ସେ କୌଣସି ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ କରିପାରିନଥିବେ ଯାହା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସଜ୍ଞାନକୁ ନେବା ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ଆଧାର ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ କିରୋସିନି ତେଲ ଢାଳି ନିଆଁ ଲଗାଇଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀନାମାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ବିଷୟର ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟରେ ମଧ୍ୟ ନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମଧ୍ୟ ଅବଲୋକନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ମୃତଙ୍କ ପିତା, ତାଙ୍କ ଶ୍ୱଶୁର, ପତ୍ନୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଝିଅ ସମସ୍ତେ ବିବୃତ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଘଟଣାର କିଛି ମାସ ପୂର୍ବରୁ ମୃତକ ମାନସିକ ଭାବରେ ସୁସ୍ଥ ନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ତାଙ୍କର ମାନସିକ ବିକୃତି ଯୋଗୁଁ ଚିକିତ୍ସାଧୀନ ଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ସେଠାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ରହିଥିଲା ଯେ ଘଟଣାଦିନ ମୃତକ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ଅସୁସ୍ଥ ଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅବଲୋକନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉପ-ବିଭାଗୀୟ ଡାକ୍ତରଖାନାର ଜଣେ ପରିଚାରକ ବାଦଲ ମୁଖୀଙ୍କ ବିବୃତି ସିଆର.ପି.ସି.ର ଧାରା 161 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଲିଖିତ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ସୂଚିତ କରେ ନାହିଁ ଯେ ମୃତକ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଡାକ୍ତର ହେଉଛନ୍ତି ଏକମାତ୍ର ସାକ୍ଷୀ ଯାହାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମୃତକ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ କରିଥିବାର କୁହାଯାଏ ଏବଂ ତେଣୁ, କୌଣସି ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ସମର୍ଥନକାରୀ ତଥ୍ୟ ବିନା କେବଳ ଏହି ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଉତ୍ତରଦାତା ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା କରିବା ବିପଜ୍ଜନକ ଥିଲା ।

6. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧକୁ ସଜ୍ଞାନକୁ ନେଇ ବିଜ୍ଞ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ସହିତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜକୁ ଭୁଲ୍ ଦିଗରେ ନେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଇନ ପ୍ରତି ଭୁଲ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

7. ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଏବଂ ରୋଗୀ ଶଯ୍ୟା ଟିକେଟରେ ଡକ୍ଟର ସାହୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଏବଂ

ଡାକ୍ତରଖାନା ପରିଚାରକ ବାଦଲ ମୁଖୀଙ୍କ ବିବୃତି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ ଥିଲା I ଡକ୍ଟର ସାହୁଙ୍କ ଉକ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"ମୃତ୍ୟୁ ଘୋଷଣା
ସକାଳ 4.55
8/12
"ରୋଗୀ କହୁଛନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ ଭିଣୋଇ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବଂଶୀଧର ସିଂହ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କ ଉପରେ କିରୋସିନି ଢାଳି ଦେଇଥିଲେ" I

ମୃତକଙ୍କ ଏହି ବିବୃତିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି କାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି I ପ୍ରଥମତଃ, ରୋଗୀ ଶଯ୍ୟା ଟିକେଟରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଶରୀରରୁ କିରୋସିନି ତେଲର ଗନ୍ଧ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ, ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଡାକ୍ତରଖାନାର ଜଣେ ପରିଚାରକ ବାଦଲ ମୁଖୀ ତାଙ୍କ ମାମଲା ଡାଏରୀ ବିବୃତିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିନଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ତୃତୀୟରେ, ଆରୋପିତ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ପାଇଁ କୌଣସି ସମର୍ଥନକାରୀ ତଥ୍ୟ ନାହିଁ I ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନ ସହିତ ଆମେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକୁ ସମର୍ଥନ ଏବଂ ପ୍ରଶଂସା କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଅଟୁ I ଆରୋପିତ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀନାମାର ସତ୍ୟତା, ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଏବଂ ସତ୍ୟତା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରମାଣ ଅଭିଲିଖିତ କରାଯିବା ପରେ ହିଁ ପରୀକ୍ଷିତ ହେବ ଏବଂ ଯଦି ଏପରି ପ୍ରମାଣର ଉପଯୁକ୍ତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି ଯେ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସତ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଜଡିତ ତେବେ ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରମାଣର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ କାରଣ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କେବଳ ଏହିପରି ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିବ I କିନ୍ତୁ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି ଯେ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ କୌଣସି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଦୁର୍ବଳତାରେ ପୀଡ଼ିତ, ତେବେ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାକୁ ବାଧ ହୁଅନ୍ତି I ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀକୁ ବିଚାର ସମୟରେ ଏହାର ସତ୍ୟତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଦେଇଥିଲେ I ସିଆର.ପି.ସି.ର ଧାରା 161 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଲିଖିତ ହୋଇଥିବା ବାଦଲ ମୁଖୀଙ୍କ ବିବୃତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧକୁ ସଜ୍ଞାନ କରି ବିଜ୍ଞ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଅନୁଧାନ କରିବାକୁ ଯତ୍ନଶୀଳ ହୋଇନଥିଲେ I ବିଜ୍ଞ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ତାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସାକ୍ଷୀ ବାଦଲ ମୁଖୀ ତାଙ୍କ ମାମଲା ଡାଏରୀ ବିବୃତିରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପୀଡିତ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ଭିଣୋଇଙ୍କୁ ତାଙ୍କୁ କିରୋସିନି ତେଲରେ ନ ଜାଳିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ କାରଣ ସେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମନ୍ତବ୍ୟ ଯେ ବାଦଲ ମୁଖୀ ଦର୍ଶାଇ ନାହାଁନ୍ତି ଯେ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପୀଡିତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା, ଏକ ଭୁଲ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ I କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, ବିଦ୍ୱାନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ମାନେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସୂଚିତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଘଟଣାଟି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଘରେ

ମୃତକଙ୍କ ସ୍ୱଳ୍ପ ରହଣି ସମୟରେ ଘଟିଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଏହା ମଧ୍ୟ ସୂଚିତ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଲିଖିତ ଏଫ.ଆଇ.ଆର. ଏବଂ ପୋଲିସ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଏଫ.ଆଇ.ଆର. ରେ ଥିବା ତାରିଖ ଏବଂ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଦୋକଲମି ଏବଂ ହେରଫେର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ବାଦଲ ମୁଖୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଏବଂ ବିବୃତ୍ତିର ସମର୍ଥନ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ତଥାପି, ଉଦଳା ପୋଲିସ ଷ୍ଟେସନ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀ ପୀଡିତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆଇ.ପି.ସି. ଧାରା 309 ଅନୁଯାୟୀ ମାମଲା ରୁଜୁ କରିଥିଲା ଏବଂ ପରେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

୫. ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆରୋପିତ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀର ବିଶ୍ୱସନୀୟତାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିବୃତ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାରକୁ ନେଇଥିଲେ । ବିଚାର ସମୟରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏପରି ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା, ଯାହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବେ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଦନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହିଁ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିବୃତ୍ତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି କହିଥିଲେ ଯେ ମୃତକ ଜଣେ ବିକୃତଚିତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ଯାହାର ପ୍ରମାଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଚାରରେ ଅଭିଲିଖିତ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ମୃତକ ଜଣେ ବିକୃତଚିତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ତେଣୁ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ମାମଲାରେ ଏପରି ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ପ୍ରଶଂସା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତଥାପି, ମାମଲାର ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ପରେ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ମୃତ୍ୟୁକାଳୀନ ଜମାନବନ୍ଦୀନାମା ତଥା ପୂର୍ବରୁ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବାଦଲ ମୁଖୀଙ୍କ ବିବୃତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ, ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେଉଁଠାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧ ସଜ୍ଞାନ କିମ୍ବା ସ୍ୱୀକୃତି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଦ୍ଦ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ଅପରପକ୍ଷରେ ଏହା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ଯେଉଁଠାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆରୋପିତ ଅପରାଧ ପାଇଁ ସଜ୍ଞାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ବିଜ୍ଞ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଏପରି କରିବାରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ ।

୨. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ରାୟରେ ବାରମ୍ବାର ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଏଫ.ଆଇ.ଆର. କିମ୍ବା ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାର କ୍ଷମତା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ସଂଯମତାପୂର୍ବକ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏଠାରେ *ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭଜନଲାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*, [1992] (1) ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟ SCC 335 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହେବ । ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଯଦିଓ କୌଣସି ସଠିକ୍, ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କରାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଅନମନୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କିମ୍ବା କଠୋର ସୂତ୍ର ସ୍ଥିର କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଏବଂ ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରକାରର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ତାଲିକା ଦେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଯେଉଁଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେଉଁଥିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅପପ୍ରୟୋଗ ରୋକିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ନ୍ୟାୟର

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଅସାଧାରଣ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଯେଉଁ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଏଫ.ଆଇ.ଆର. ଏବଂ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରିବ, ଯାହା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

(1) ଫେରାଦିର ପ୍ରାଥମିକ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡିକ, ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆକଳନ ଅନୁସାରେ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ଆପାତତଃ କୌଣସି ଅପରାଧ ଗଠନ କରେ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ମାମଲା ଗଠନ କରେ ନାହିଁ ।

(2) ପ୍ରାଥମିକ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତଥ୍ୟରେ ଯଦି ଅଭିଯୋଗଗୁଡିକ କିଛି ଥାଏ ଏକ ଅପରାଧର ସଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାଶ କରେନାହିଁ, ସଂହିତାର ଧାରା 155(2) ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଙ୍କ ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ସଂହିତାର ଧାରା 156 (1) ଅନୁଯାୟୀ ପୋଲିସ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତଦନ୍ତକୁ ଯଥାର୍ଥ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଏ ।

(3) ଏଫ.ଆଇ.ଆର. କିମ୍ବା ଫେରାଦିରେ କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ବିବାଦ ଅଭିଯୋଗଗୁଡିକ ଏବଂ ଏହାର ସମର୍ଥନରେ ସଂଗୃହିତ ପ୍ରମାଣ ଅଭିଯୋଗକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ମାମଲା ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ ।

(4) ଯେଉଁଠାରେ ଏଫ.ଆଇ.ଆର. ରେ ଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡିକ ଏକ ସଜ୍ଞାନ ଅପରାଧ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ କେବଳ ଏକ ଅସଜ୍ଞାନ ଅପରାଧ ଗଠନ କରେ, ସଂହିତାର ଧାରା 155 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀ ଜଣେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଙ୍କ ଆଦେଶ ବିନା କୌଣସି ତଦନ୍ତକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

(5) ଏଫ.ଆଇ.ଆର. କିମ୍ବା ଫେରାଦିରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଏତେ ନିଶ୍ଚିତ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବରେ ଅସମ୍ଭାବ୍ୟ କିମ୍ବା ଯାହାର ଆଧାରରେ କୌଣସି ବିବେକପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆଧାର ଅଛି ବୋଲି କଦାପି ଏକ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବେ ନାହିଁ ।

(6) ଯେଉଁଠାରେ ସଂହିତା କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ସଂଯୋଜିତ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ (ଯାହା ଅଧୀନରେ ଏକ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି) ସଂଯୋଜନ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ନିରନ୍ତରତା ଏବଂ/କିମ୍ବା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ପକ୍ଷଙ୍କର ଅଭିଯୋଗ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ସମାଧାନ ପ୍ରଦାନ କରି ସଂହିତା କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିନିୟମରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ରହିଥାଏ ।

(7) ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ମନ୍ଦଭାବପୂର୍ବକ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଥାଏ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ପାଇଁ ଏକ ମନ୍ଦ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖି ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆକ୍ରୋଶ କାରଣରୁ ତାଙ୍କୁ ନିନ୍ଦିତ କରାଯିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଦ୍ୱେଷପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥାଏ ।

10. ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହା ଭଲ ଭାବରେ କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ ଏହି ମାମଲା ଉପରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କୌଣସି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତଯୁକ୍ତ ବର୍ଗରେ ଆସେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାର ବିପରୀତରେ ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ମାମଲା ଅଛି ଏବଂ ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

11. ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଆବେଦନ ସଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଏ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଥାଏ ଏବଂ ବିଜ୍ଞ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଆଦେଶ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥାଏ । ବିଜ୍ଞ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ବି.କେ.ଏମ୍. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓଡିଶା